

NAPREJ

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Letnik V., šte. 11.
Četrtna številka „NAPREJA“
izhaja kot tednik

LJUDSKI GLAS

Glasilo Kmetско-delavske zveze.

Stane letno 42.— Din, mesečno 3-50 Din.

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6-I.

Naslov za dopise: Ljubljana pošt. pred. 168.
Tel. int. št. 312. Ček. rač. št. 11.959.

Stane mesečno 15 Din, za inozemstvo 25 Din.
Oglaš: prostor 1 × 55 mm 1 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštne proste.

RESNICE SE BOJE.

(Vsem volilcem v premišljevanje.)

Dne 4. t. m. se je vršil v Mislinju volilni shod naše stranke. Čeprav ni bil shod radi slabega vremena tako dobro obiskan, kakor bi bil drugače, je postala debata pristašev nasprotnih strank zelo živahna. Le škoda, da je imel vlak, s katerim se je pripeljal s. Koren, toliko zamude in je bilo radi tega za debato premalo časa, da bi bili lahko klerikalci in njih delovanje za delavno ljudstvo razglašili čisto do nagega.

Meni kot iskatelju resnice bi bilo jako ljubo, če bi na naše shode vedno prihajali tudi pristaši nasprotnih strank, da bi si tako v javnosti iz oči v oči lahko povedali drug drugemu svoje mnenje. Protestiram pa takoj proti gromenju našega g. župnika s prižnice, češ, na socialistične shode hoditi je vsakemu prepovedano. Po njegovem mnenju bi se sploh ne smeli vršiti, in to bi radi dosegli menda v svoji takozvani avtonomiji. Če vam je resnica res tako na srcu kakor na jeziku, zakaj se potem tako bojite, da bi ljudje tudi na naše shode prihajali? Zakaj se potem tako bojite, da bi na vaših shodih govoril tudi kak človek, ki zna vsaj nekoliko s svojo glavo misliti in ne samo s Pušenjakovo ali pa Koroščevo? Po mojem mnenju bo sodil pravično le tisti, ki sliši kaj več in ne samo tožitelja. In ker se vi sodnikov bojite, zato tak strah, da bi vaši ljudje več zvedeli, nego slišijo od vas. Kakor omenjeno, smo umeli na shodu radi govornikove zamude premalo časa za debato in sem se zavoljo tega odrekel besedi, da dobijo vsi nasprotniki besedo. Toda njih govorom se ne smemo smejati, ker vemo, da delavni človek res ni imel časa vaditi se v govoru. Pomilovati moramo le njih vero v zmotne nauke, sicer pa — kaj bi — saj se tudi dozda kaj drugega niso učili!

Svoje misli, ki jih na shodu nisem, bi pa rad na tem mestu povedal. Glavno geslo klerikalcev v sedanjih volilni borbi

je avtonomija. Rohnijo proti samostojnem, da so nas prodali. Prva klopota je prepovedana, druga ne več. Prvi nas je prodal — če že tako govorimo — dr. Korošec leta 1918 na seji Narodnega viječa v Zagrebu.

Toda leta 1919, je dr. Korošec čisto drugače gledal na Belgrad kakor danes kljub temu, da je že takrat poznal srbijske politike boljše kakor Kranjec kobiljo. Za ta greh ne dobi odveze, posebno zato ne, ker se ne kesa in vali svojo krivdo na druge, ki so se podobnih kupčij naučili od njega.

Klerikalci so bili tudi med tistimi, ki so pobijali »zmotne nauke« socialistov, ko socialisti v avstrijskem parlamentu niso hoteli glasovati za nov brambni zakon in pa za vojne kredite. — Da je bila avstrijska monarhija klerikalna, to bo menda že vsak vedel. — Vedno mi še brenčijo po glavi ostudni napadi v klerikalnem časopisu leta 1912. na socialiste, ker jim niso pomagali pripravljati vojne. Vojna je največje zlo za človeštvo. Če bi ne bilo vojne, bi ne bilo danes te revščine na eni strani in razkošja na drugi. In kdor je pomagal spravljati verno slovensko ljudstvo v mesnico, ta je kriv današnjih žalostnih razmer.

Sokriv je tisti, ki je vojno v daljših za vojno navdušenih pridigah v cerkvi podaljševal, ali pa brusil pete v zadnjo gorsko vas za vojno posojilo.

O tem poglavju, ki govori tako jasno, bi lahko napisal mnogo mnogo. Kdor zna misliti, ta naj premišluje in da mu bo delo lažje, naj si nabavi še črno knjigo slovenskega klerikalizma in videl bo kako črno dušo ima klerikalizem.

Klerikalci trde, da delajo za kmeta, naš kmet pa ne ve, da je bil škof Draškovič tisti, ki je dal pred 200 leti v Zagrebu posaditi na razbeljen prestol kmetškega upornika Matijo Gubca ter ga dal tako nečloveško mučiti radi tega, ker je imel

Gubec namen rešiti kmeta iz takratnega suženstva. Nadalje premišljuje, kdo je bil tisti, ki je v Jugoslaviji vpeljal svobodno trgovino, ali pravzaprav svobodno oduševstvo, ali ni bil to dr. Korošec, takratni minister? In ta svobodna trgovina ob času pomanjkanja blaga, ta nas ni samo malo udarila. Nadalje, kdo je bil tisti, ki je dal streljati v Ljubljani na Zaloški cesti ljudi, ki so zahtevali kruha. Ali ni bil to klerikalec dr. Brejc? Kričijo: Vera je v nevarnosti! Vera je bila v nevarnosti leta 1914., ko ste se valjali v prahu pred »Njegovim Veličanstvom« ter mu pošiljali najudanejšje brzojavke v ime v vsega vernega slovenskega ljudstva, takrat ste poteptali vero v blato, takrat ste zatajili Krista in njegove nauke. In pozneje, dokler je trajala vojna, ste nam trgali vero košček za košček iz naših src, kakor rabelj meso iz človeških teles v sveti španski inkviziciji. In zadnji kos vere ste nam vzeli takrat, ko ste blagoslavljali morilno orožje proti našemu bratu trpinu onstran takozvane meje. In danes je prišlo že tako daleč, da morajo socialisti učiti naše duhovnike in ljudstvo prvotni Kristusov nauk. Zato kričijo na nas: Boga tajijo! Križajte jih! In če bi res prišel pravi Kristus bi ga takoj prvi dan trikrat križali!

Povedali smo že, da ni socializem nič drugega kakor pravi Kristusov nauk.

Kdor hoče res krčansko voliti, ta naj voli socialiste, ali pa, če je tako naiven, komuniste kakor ljubljanski škof pri občinskih volitvah v Ljubljani. Torej vera ni več v nevarnosti, ker so jo sami poteptali. V nevarnosti je le bera. Očistijo pa vero lahko od blata s tem, da jo strogo ločijo od klerikalne politike pri tem jim bomo socialisti pridno pomagali, ter potem tudi vero čuvali, da se nikdar ne pomaže. Vera na jeziku, v srcu pa zloba — to ni naš ideal.

Slučajno sem dobil v roke klerikalno knjigo, ali kakor pravijo evangelij avtonomije, ali po domače »Sodite po delih«. O tej knjigi trdim, da je po večini prepri-

Skrinje na Štajerskem.

JDS	SLS	RS	SKS	SPJ	DWP	HSRS	SSJ in KDZ	NSS	NRS
Demokrati	Klerikalci	„Republikanci“	Samostojneži	Separatisti	Namški nacion.	Hrvaški republ.	Socialisti	Herodni socialci	Radikalci
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Dr. Kukovec	Dr. Korošec	Dr. Novačan	Jos. Drofenik	Golouh	Schauer	Radč	FRANJO KOREN	Brandner	Dr. Stojadinović

Skrinje na Kranjskem.

SLS	SKS	NLS	NSS	JDS	SSDL	NRS	SSJ in KDZ
Klerikalci	Samostojneži	Šusterščitjanci	Naredni socialci	Demokrati	„Enotna fronta“	Radikalci	Socialisti
1	2	3	4	5	6	7	8
Dr. Korošec	Ivan Pucelj	Dr. Šusteršič	Rud. Juvan	Dr. Žerjav	Ivan Makuc	Dr. Zupančič	KAREL KISOVEC

sana iz socialističnega programa, in katere pisatelj se še gotovo ni rodil, ko so socialisti vsega sveta vse to od svojih klerikalnih vlad zahtevali, pa so jih zato vtaknili v ječo. Sicer pa bomo mi sodili. In ker vemo, da so pri vas obljube eno, dejanja pa drugo, zato vam ne zaupamo, ker kakor skrbite sedaj v občinah, tako boste tudi potem v avtonomiji. Mi sodimo po delih.

Nekako čudno mi je vselej pri srcu, če vidim berače vseh vrst, kako prosjačijo od hiše do hiše. Nekateri se še komaj privlečejo do bližnjega kupa gnoja in tam poginejo kakor žival v gozdu. Teh revežev bo vedno več. In marsikateri med nami je na tej poti, čeprav še danes nekaj premore, in dela skoro noč in dan. Prvi in najhujši razlog za to je nevednost, iz ljudske nevednosti izhaja potem vse zlo. Vsi ti reveži, ki so že in ki še bodo postali, so si krivi po večini sami, ker se v mladosti niso brigali za javne zadeve, to je za politiko. Politika jim je bila in jim je še nekaj, za kar se ne sme prijemati. V dobi volitev so mu vedno pripovedovali in grozili, da naj voli versko, in res ljudstvo voli po večini le krivo vero. Ljubša mu je prazna vera nego skrb za izboljšanje gnilega družabnega reda. Ljubši mu je liter žganja, nego da bi ta denar obrnilo proti svojemu sovražniku — nevednosti. Namesto da bi si kupovalo časopise in knjige, rajši zapravlja denar za lahkomišelnost stvari, od katerih nima haska niti on niti družba. Namesto da bi se brigalo za svoje razredne soc. organizacije, se rajši vpisuje v enotne fronte s kapitalisti, namesto, da bi hodilo na socialistične shode, na org. sestanke, se rajši brati z meščani na plesnih veselicah, namesto da bi svoj denar naložilo plodonosno, ga rajši izroča tistim, ki ga potem z njim tepejo itd. Ljudska nevednost nima meje in to po zaslugi tistih, ki mu pravijo: Voli versko in ne politično. Blagor mu, komur je eksistenca tudi v starosti zagotovljena, blagor mu, on naj voli versko ali pa narodno kdor pa te eksistence ne vidi, to je naš mali kmet in delavec, tistega dolžnost je, da voli mednarodno in socialistično. To stori s tem, da spusti kroglico v 8. skrinjico.

Pa to še ni vse, voliti je lahko, toda da se bo res tudi tako delalo, kakor je volil, pa je potreba, da se vpiše v krajevno politično organizacijo Socialistične

stranke Jugoslavije in Kmetško delavske zveze. Kajti le na ta način nam bo mogoče naše izvoljene tudi nadzorovati, da bo njih delo v korist nam vsem in ne samo izvoljenim. Šele kadar si vse to storil, šele takrat si storil deloma svojo dolžnost. Z mirno vestjo boš lahko stopil na starost pred javnost in zahteval svoje pravice. In če bi vsi ti berači, ki so danes na cesti in vsi tisti, katerih eksistenca visi v zraku se v svoji mladosti bolj brigali za mednarodno socialistično politiko in res tudi socialistično volili, potem bi jim ne bilo treba in ne bo jim treba poginjati na gnoju, ali pa prosjačiti za kruh, obleko, stanovanje ali celo za grob. Potem tudi malemu kmetiču ne bo treba skrbeti, kako drago boš svojo kravico prodal, da bi potem z izkupičkom preredit svojo družino. Potem tudi delavcu v tovarni ali na polju ne bo treba biti v strahu, kaj bo jutri jedel, kajti vse te skrbi bodo za posameznika odpadle, kadar bo zmagal mednarodni socializem. Da se pa vse to uresniči, pa je potreba, da tudi ti sodeluješ in žrtvuješ.

Toda dovolj. To so le nekatere glavne misli pred volitvami in tudi za po vo-

litvali. Niso tako lepo zbrane, kakor jih govore klerikalni gromovniki, vendar so resnične in predvsem iz srca. Čas je, da začne slovensko ljudstvo o podobnih stvarih razmišljati ter da vzame svojo usodo v svoje roke in se ne zanaša na čudežno spreobrnjenje današnjih časov brez sodelovanja ljudstva. Za vse tiste, ki se pa danes dobro počutijo, pa te misli ne veljajo, čeprav bo razvoj kapitalizma tudi marsikatega od njih sproletariziral in ga spravil na pot beračev. Socializem ni nekaj, kar bi kradlo kmetom živino, socializem tudi ni nekaj, kar bi ti jemalo vero, socializem tudi ni nekaj, kar bi ti jemalo tvojo narodnost. Socializem je nov znanstveni gospodarski nauk, na čigar temelju naj bi zavlada po vsem svetu nov pravičnejši družabni red, je nauk, po katerem naj zavladajo bratstvo, enakost in ljubezen med vsemi narodi sveta. Zato učite se ga in ga razširjajte, kajti brez njega ni rešitve za človeštvo. Doli s usmiljenim »socializmom«! Doli s desko, katero nosiš na čelu! Doli z narodnim »socializmom«! Živel mednarodni socializem!

Franjo Kranjc.

Vsem, ki še ne znajo!

Sodrug nam piše, da so se mu mnogi, zlasti pa novi naročniki pritožili, da ne razumejo, kaj pomeni SSJ in KDZ, SLS, SKS, JDS in podobne okrajšave, zato pa tudi ne berejo vesti oziroma dopisov, v katerih takšne okrajšave strašijo. Za tem grmom tiči zajec. Če bi se sodrugi potrudili navzlic tem malenkostnim zaprekam prebrati takšno notico, z mislijo prebrati, bi kmalu stopili zajcu na tilnik in se prepričali, da niso dotične okrajšave nikake nerazumljive čarovnije iz črnih bukev, ampak samo preprosto pripomoček za prihranitev časa in prostora. Mi vedno na to gledamo, da s kratkočo prihranimo čim več našega časa in prostora, zato pa vedno pozivamo, naše dopisnike, naj se tudi oni potrudijo biti čim krajši in povedati samo ono, kar je tudi za druge ljudi važno.

Da pa ne bo kdo menil, da smo neuljudni, bomo vseeno pojasnili par najnavadnejših okrajšav. — SSJ in KDZ so začetne črke našega strankinega imena: Socialistična stranka Jugoslavije in Kmetško-delavska zveza. — Podobno okrajšavo imajo tudi mariborski izdajal-

ci, samo da pišejo namesto SSJ po navadi SPJ, kar pomeni Socialistična partija (stranka) Jugoslavije. S tem imenom, ki ga čisto neupravičeno nosijo, hočejo delati zmedo med ljudstvom in odnesti od nepoučenih ljudi par naši pravi stranki namenjenih glasov. Pa ljudstvo le ni več tako neumno, kakor si mariborski komandanti želijo, in bo navzlic njihovem po krivem prilaščnem imenu SSJ ali SPJ in KDZ vrglo svoje kroglice v 8. skrinjico prave SSJ in KDZ, katere nosilec je na Štajerskem s. Franjo Koren (ne Miha Koren, znani komunistični frazer, ki je prešel pred par tedni med vladne radikalce!), na Kranjskem pa s. Karel Kisovec. Vse druge skrinjice razen 8. so le mreže, v katere love meščani in po meščanih podkupljeni elementi ljudsko pamet. Ja, ja, g. Golouh, čeprav se šopirite s pavjim perjem SSJ in KDZ, bo vaš 5. skrinjica 18. marca vseeno povsod voila in ljudska pamet se ne bo zgubila vanjo, kvečjemu nespamet!

SLS pomeni »Slovenska ljudska stranka«, pa ni nič ljudska, temveč tista, ki ji pravimo po navadi klerikalna. Zanj bo bodo volili samo tisti, ki so v dvajsetem

A. L.:

Zaplotnikov Francelj v službah Sherlocka Holmesa.

(Prosto po Hugonu Vavrisu.)

(Dalje.)

To bi ne bilo končno nič čudnega. Toda, glej ga spaka! Vse sanje so končale tako, da je Francelj delal vse to samo zato, da bi rešil — gospodično Luizo. Da, nazadnje se mu je vedno prikazala in se mu zahvalila za osvoboditev. Ko pa je zakrilila proti njemu z rokami, da bi ga objela in pritisnila na srce, tedaj se je, žal — Francelj vedno zbudil. Moker je bil, kakor da bi ga iz vode potegnili, tako so ga bile borbe razgrele. Pri vsem tem pa se je samo čudil, da se mu ni scedil izpod nosa — parafin.

Gospodična Luiza!

Da, ni bilo dvoma, Zaplotnikov Francelj se je do ušes zaljubil v njo. Bila je — izdajmo veliko njegovo tajnost — njegova prva ljubezen in zato ga je tako strahovito prevzela.

Gospodična Luiza je bila izredno lepa deklica — saj vendar poznate kraljico Viktorijo. Ali Francelj je bil prepričan, da je še lepša kakor kraljica sama, čeprav sta si bili podobni ko jajce jajcu. Ob družabnih urah se je polasčala našega junaka posebna ganjenost. Bil je še bolj razmišljen kakor navadno, gospodična Luiza pa se je smejala njegovim napakam in kozolcem, da se je solzila. Tako je bila še bolj srčkana. Zaplotnikov Francelj pa je bil od dne do dne bolj čemeran, tem bolj, ker se mu je zdelo, da je poleg nje še vse bolj neumen in neokreten. In vendar je vedno hrepenel biti v njeni bližini, najsrečnejši pa je bil, kadar jo je smel ob javnih nastopih peljati za roke k slavnostim ali v gledališče in sedeti poleg nje. V Madridu in po vsej Španiji pa so si šepetali ljudje, da je kralj še vedno smrtno zaljubljen, in da se ne more kraljice nikdar dovolj nagledati.

Gospodična Luiza je olajšala nalogo Sherlocka Holmesa v znatni meri, zakaj v vlogi kraljice se je uživala hitro, igrala jo je kar vzorno. Kadarkoli je videla, da hoče napraviti Francelju kako napako,

vedno je ljubeznivo posegla vmes in jo sijajno zabranila.

Vendar nastopa kralj največkrat brez svoje žene. Govoriti mora prestežne govore, pogledati v šole, samostane, bojnice, vojašnice, pregledovati vojsko, jezdit na manevre, sprejemati ljudi v avdienco itd. Francelj pa je igral kralja od dne do dne slabše. Pri generalnem pregledovanju posadke, kjer naj bi pohvalil častniški zbor, je izrekel napitnico, določeno za pojedino pri japonskem poslaniku, v samostanu pri uršulinkah je nagovoril opatinjo z govorom, namenjenim za državno poročnišnico, slavno igralko ki so mu jo predstavili, je nahrulil: »Kaj ne, vse to je naslikano z roko?« Izpovednik — španski kralj se mora spovedati vsak teden — se ni malo čudil, da mu kralj vedno pripoveduje o baskervilskem psu. Ko pa je Francelj povprašal madridskega škofa, koliko ima otrok, tedaj je Sherlock Holmes sprevidel, da ne more iti tako dalje.

»Gospod Zaplotnik,« mu je dejal z resnim obrazom, »tako ne gre dalje.«

»Kaj, prosim?«

(Dalje prih.)

stoletju še pravi »eseles« ali po domače »oslički«.

SKS, to je pa Pucljeva samostojna kmetijska stranka. Ljudje pa jo imenujejo »slovensko koruzno stranko«, ker so njeni voditelji, ko so še sedeli v vladi, z vso paro izvažali koruzo, pa tudi pšenico, praseta in druge dobre reči preko meje in s tem uvažali zlate denarce v svoje — mošnje.

JDS = jugoslovanska demokratska stranka. Ker so našli ljudje zanjo primernejši izraz: judovski državni soldatje (ker so vsi na državne solde živeli), so hoteli v zadnjem času popraviti svoje ime v DS (demokratska stranka). Ko so pa bistre glave začele brati »dejmo-krasti stranka«, so njeni predsedniki iz samega obupa popolnoma spremenili nje tituluse in jo imenujejo na Štajerskem Napredna kmečko - obrtna zveza (NKOZ), kar najbrže tudi ne bo dolgo držalo, saj že »na konec zre«!

NSS = narodnosocialna stranka. Pri zadnjih volitvah so ji pravili narodni sociji, da »nese vse«, namreč vse mandate, pa jih je odnesla samo dva. Letos se bo čisto gotovo še bolj »unesla«.

NB — napredni blok med starimi in mladimi liberalci nastopa pri teh volitvah samo v Ljubljani. Že ve, zakaj se ne upa iz Ljubljane ven!

NRS, to so narodnoradikalni strankarji, skupinica Pašičevih radikalcev v Sloveniji in par komunističnih »radikalnih« uskokov à la Nachtigal, Mihec Koren itd. Ti ljudje imajo velik tek in na 18. t. m. bodo veliko požrli — jeze, to se razume.

SSDL, to je pa »enotna fronta« ali »Socialistična stranka delovnega ljudstva«. Slovenski proletariati dobro pozna razne gospode nagradarje, zavržene starine in poslance in »komunistične« klečepalce pred meščanskimi ministri, ki so jo pred volitvami v naglici sestavili, da si zopet zasigurajo mandate. To so ptički, ki ne vedo, da socialistične stranke brez delovnega ljudstva ni, zato so to delovno ljudstvo še posebej poudarili, kakor da more obstajati tudi socialistična stranka kapitalističnega ljudstva. No, ti ptički imajo vseeno že nekaj prakse s socialističnimi strankami kapitalističnega ljudstva, ker za občinskih volitev v Ljubljani so šli v enotno fronto s klerikalnimi kapitalisti, s škofom, debelimi dekani, z drugimi, tem podobnimi gospodi in s Pollakom, ki je ravno tiste dni pognal delavstvo iz svoje tovarne na cesto. To v spomin.

RS — Novačanova — in HRSRS Radičeva hrvatska seljačka republikanska stranka, sta dve buržujski stranki veleposestnikov, ki se bosta pri volitvah druga drugo požrli. Dober tek! Slovenski kmetijski delavec pa že ne bo delal za republiko, katere predsednika bi bila Novačan in Radič sama!

NLS = Šusteršičeva narodno ljudska stranka, ki je izšla iz SLS. Ime njene generala jamči za vse in pove vse.

In mi mislimo, da smo tudi že vse povedali, kar marsikomu ni bilo jasno. Če nismo vsega povedali, bomo lahko prihodnjič še kaj dostavili. Pa nihče se ne bo mogel pri teh volitvah zmotiti, če se spomni na to, kar smo zgoraj povedali: Vrzite vsi in povsod svoje kroglice v 8. skrinjico, pa ste jo vrgli na pravo mesto — zase!

Gospodu Golouhu na znanje!

Ribnica na Pohorju. V »Enakosti« št. 8. dne 23. februarja se v obliki dopisa iz naše vasi baha g. Golouh o uspehih, ki jih je baje imel na svojem shodu dne 11. fe-

bruarja pri nas. V odgovor na ta dopis, ki ga pa ni pisal nihče drugi kakor on sam, sta mu poslala podpisana, na njegovem shodu najbolj navdušena volilca, pismo sledeče vsebine:

Gospodu Golouhu na znanje! Podpisana obžalujeva, da sva na Vašem shodu v Ribnici pomotoma prevzela obveznost čuvarjev Vaše skrinjice, misleč, da ste v zvezi s pokrajinskim odborom. Ker pa temu ni tako, Vam naznanjava, da sva to obveznost odklonila takoj, ko sva bila o tem poučena. Pismo smo prejeli, z njegovo vsebino se pa, žal, ne moremo strinjati. Tudi Vaše »Enakosti« ne moremo razširjati, ker Vi niste nam enaki. Mi smo za progresivni davek kakor tudi za vse ostale določbe pravilnika, Vi pa ste temu nasprotnik!

S pozdravom!

Anton Ovčar, kamnosek; Simon Klančič, čevljarski mojster v Ribnici na Pohorju.

Pismo, ki ga je pisal g. Golouh se glasi:

Cenjeni sodrug!

V zadnjem »Napreju« je izšel dopis o mojem shodu v Ribnici. Ta dopis mislim, da ga je spisal uredništvo samo, zato da napravi pri Vas zmedo. Nisem vajen odgovarjati na vse napade. Vendar je tisti dopis prava infamija. Prišel sem v Ribnico, da pojasnim ljudem položaj in da jih povabim, da napravijo svojo socialistično dolžnost. Zato se me pa še napada v listu, ki hoče biti socialističen. Pa ni. Ker »Naprej« dela proti socializmu in proti oficijelni socialistični stranki. Vedeti morate, da »Naprej« ni več glasilo socialistične stranke in da ta list služi danes samo kapitalistom, ker je zato tukaj, da razdira socialistično stranko. Mi v Mariboru delamo že dve leti za ojačenje in ozdravljenje socializma v Sloveniji. Gospod Bernot, sedanji izdajatelj »Napreja«, pa nas zato napada in skuša pri teh volitvah napraviti zmedo, da ne bi ljudstvo krenilo na pravo socialistično pot. Že dve leti napada zato v svojem »Napreju« najstarejše sodruge v Sloveniji, tiste, ki delajo že desetletja v stranki. Ta Bernot je bil še pred dvema leti oficir in je bil celo svoje življenje hud nacionalist. Kakšen človek je, to naj pove dejstvo, da je on spodil od hiše svojo ženo s tremi nepreskrbljenimi otroci, sam se pa sedaj zabava z drugo ženo.

Da boste informirani, Vam še povem, da se mi trudimo že dve leti, združiti ves socialistični proletariati v Sloveniji in bi bili že uspeli, da ne bi bil Bernot ves ta čas delal proti. Tudi pri teh volitvah smo iskali sporazum, Bernot z nekaterimi svojimi trabanti (med njimi tudi tisti gosp. Leskošek, ki je pustil delavce v Ribnici pri pogajanjih na cedilu, ker mu je bilo predač, da bi prišel do Ribnice), so pa sporazum odklonili in postavili svojo kandidatno listo. Njihova lista pa ni socialistična, nego je osebna lista, njega in Korena, ker hoče na tak nepošten način priti do mandata.

Mi smo bili, smo in ostanemo socialisti. Naša kandidatna lista je oficijalna lista Socialistične stranke Jugoslavije. Vi boste na dan volitev čuvar te skrinjice.

Prosimo, da agitirate zanjo in da poveste vsem ljudem, da naj opustijo kroglice v 5. skrinjico.

Zelo bi nas veselilo tudi, če bi nas kedar obiskali v našem socialističnem tajništvu v Delavskem domu v Mariboru, Ruška c. 5. da vidite, če prav delamo.

Poslali smo Vam tudi en izvod naše »Enakosti«, da vidite, če smo res socialisti ali ne.

Zelo Vam bom hvaležen, če pokažete to pismo in razširite »Enakost« tudi med drugimi sodrugi, da bomo znali, za kaj gre, kdo je socialist in kdo ni.

Sodružnim pozdravom!

Golouh.

G. Golouh se v tem pismu pridružuje, da je »Naprej« kapitalističen. Dobro, če so v Ljubljani take vrste kapitalisti, da se borijo za uvedbo progresivnega davka, smo mi žnjimi. V tem pismu tudi na nemožat način blati osebo sodr. Bernota in Leskoška. Zakaj neki ne skuša izpodbiti njih načela? — Že ve zakaj — ker so neizpodbitna! Mi se strinjamo z načeli in idejami, osebe nas prav nič ne brigajo. Kesamo se še danes, da nismo vprašali g. Golouha na shodu, v kateri belgrajski kavarni se je zabaval za tisti denar, ki bi ga bil moral po pravilniku prispevati stranki, katere člani so ga izvolili v parlament. Ta mož, ki je pozabil na svojo stranko, ki je pozabil na sključene hrbte delavcev, po katerih je priplezal do mastnih dnevnih, ta mož se drzne še priti med nas po glasove! Računal je pač z nevednostjo, misleč: tam gori na vrhu Pohorja so delavci ta moj smrtni greh itak davno pozabili, ali pa zanj sploh vedeli niso. Ali pri nas se je mož pošteno opekel kakor tisti maček, ki je iz požrešnosti skočil v skledo vroče kaše. — Pristaši pogresivnega davka.

(Čeh, Krajcer in Hojnik so podpisali izjavo za Golouha — kdaj bodo enaki našim delavcem na vrhu Pohorja — če so izjavo res podpisali? — Op. ur.)

Politične vesti.

+ Naši lepaki na sodruge iz mariborskega okrožja zelo čudno vplivajo na ljudi okrog »Enakosti« in »Volksstimme«. V nobeni številki ne pozabijo priporočati, naj gredo sodrugi mimo njih, vseeno jih pa sami trgajo in poškodujejo, kjer so nalepljeni. Torej vendar niso tako prepričani, da ostaja njihova vsebina brez posledic na one, ki mimo njih ne hodijo, kakor izjavljajo sami. Da, proti resnici Golouhovstvo ni imelo doslej še nikoli metode. Ali je molčalo, ali pa je nanjo odgovarjalo z novimi lažmi. V tem slučaju se je ponižalo na nivo klerikalnih marljinodeviških in orlovskih band, ki jih pošilja SLS po deželi razbijat shode drugim strankam. Ni težko spoznati, da so v »Idejnem« »socializmu« mogoče še marsikatero stopnje — navzdol.

IZDAJALEC SI TUDI TEDAJ, KADAR MIRNO SEDIŠ V SVOJEM ŠOTORU, KO SOVRAŽNIK NASKAKUJE TVOJO ARMADO OD VSEH STRAN. SODRUG, IZDAJALEC BOŠ, ČE 18. T. M. NA DAN ODLOČILNE BITKE MIRNO OBSEDIŠ V SVOJEM ŠOTORU, KER TI JE DANA PRILIKA USTRELITI S TOPOM 8. SKRINJICE!

Dnevne vesti.

Stvarni popravek. Prejeli smo: Zahtevam, da priobčite na temelju § 19. cesarskega tiskovnega zakona sledeči popravek: G. prof. Fabjančič si je izprosil pri komunističnem delavstvu dovoljenje, da se sme združiti s smrtnimi sovražniki — socialpatriotskimi ministerialiisti okoli Kocmurjeve »Zarje« in z načelnimi kameleonji okoli Golouhove »Enakosti«. Posrečilo se mu je in zdaj so gg. profesorji (Fabjančič in Favaj), advokati (Perič in Jelenc), direktorji (Kocmur in Štebi), po-

slanci (Golouh in Tokan) in še mnogo drugih takih delavcev postali tako dobri prijatelji, da imajo popolnoma enotno fronto in tudi enotno organizacijo imajo, kadar so v kavarni. Tudi z dr. Korunom se že pozdravljajo — kmalu bo vse delovno ljudstvo združeno. Samo »Naprej« hoče to Fabjančičevo zaslugo zmanjšati in pravi, da je Fabjančič prosil za dovoljenje g. notranjega ministra, ne pa delavcev. To je grda »Naprejeva« osebna gonja, kakor smo je že navajeni. V resnici je pa to popolnoma v redu. Ker komunistični delavci nimajo organizacije, da bi prosil Fabjančič njen odbor, z vsemi komunisti na Jesenicah in v Trbovljah, v Kočevju in v Mariboru pa ni mogel obenem govoriti, zato in samo zato se je obrnil na zakonitega zastopnika teh delavcev, na g. notranjega ministra. In če je pri tej priliki pokleknil, se to tudi spodobi, kajti to ni veljalo g. ministru Vujičiču, temveč komunističnemu delavstvu, ki ga je g. minister zastopal. — Z odličnim spoštovanjem za »Enotno fronto«: Gromoslav Cukam, bivši komunistični agitator.

Ne dajte se begati! Neki zaupnik nam piše: Ali pri nas ne bo 8. skrinjice, ker nismo naznanili čuvarjev? — Povsod, na vsakem volišču mora biti tudi 8. skrinjica, torej tudi tam, kjer nimamo čuvarjev skrinjic. — Nekje pa je razglasil občinski urad, da bo samo 6 skrinjic. To ni res. Na vseh voliščih mora biti toliko skrinjic, kolikor je potrjenih kandidatnih list, v mariborskem volilnem okrožju bo torej na vsakem volišču 10, v kranjskem pa 8 skrinjic. Zato sodrug, ne dajte se begati od nasprotnikov, ki namenoma plašijo ljudstvo, da bi se kdo zmotil v njih prid. Radi tega pojdite vsi na volišče, na vsakem volišču bo tudi 8. skrinjica, ki je naša!

G. Golouh in inserati. G. Golouh nam očita v »Enakosti« bančne inserate. — Ko je bil g. Golouh komunist in glavni urednik »Napreja«, je imel »Naprej« v eni številki 6 bančnih inseratov.

Volilni oz. tiskovni sklad. Zadnji izkaz 7.787.45. Dalje so darovali: Blok št. 105 Din 102, na račun bloka št. 338, 40, nabrano na volilnem shodu »Enotne fronte« 10. t. m. na Ježici Din 30. Nabrano na shodu v Zg. Šiški 11. t. m. Din 50, Franc Južina iz Zg. Šiške Din 12.75, Zdravko iz Ljubljane Din 25, Andrej Ropret z Ježice Din 10, J. Jeram z Jesenic Din 2.50, Živilski delavci v Celju 100, Krajevna organizacija v Tacnu Din 35, Krajevna org. SSJ v Mežici 205, Friderik Pevec Din 20, Ivan Bizjak iz Ljubljane Din 5, Franc Plaznik iz Zid. mosta 2 Din. Skupaj Din 723.75. Z zadnjim izkazom skupaj Din 8.511.20.

Zadolžnice za »Naprej« so še podpisali sledeči sodrug: Po 50 Din: 13. Albert Papler, strojevodja v Ljubljani VII. Po 100 Din: Ivo Meznarič v Ljubljani. Po 200 Din: Valentin Rejc iz Ljubljane. Zadnji izkaz: Din 3200. Zdaj torej skupaj Din 3350.

VSEM ČITATELJEM!

Vse čitatelje opozarjamo na 56. številko »Napreja« z dne 11. marca, ki smo jo izdali v spomin 40letnice smrti našega velikega učitelja Karla Marksa. Vsak zaveden proletarec in proletarka naj žrtvuje 2 Din, da si jo kupi in naj žrtvuje tudi čas, da jo bo prečital. Novi naročniki tudi še lahko dobijo to številko.

Mnogo dopisov smo morali v tej številki izpustiti, ker nismo imeli prostora. Sodrugi naj nam ne zamerijo, saj vedo, da bi jim radi ustregli. Če bi se vsak potrudil čim krajše pisati, bi prostora tako ne primanjkovalo. Tako smo pa morali gledati,

da pride iz vsakega kraja to, kar je bilo najvažnejše. Nekaj dopisov bomo še objavili v »Naprejevih« številkah tega tedna. Poskrbite, da se tudi dnevnik »Naprej« tako razširi kakor tednik »Ljudski glas«, pa postane vseeno, če bodo dopisi z dežele objavljeni v tem ali onem listu.

Listnica upravnštva. Lehen: Sprejeli.

Delavci! kupujte čevlje samo z znamko »Peko« domačih tovarov Peter Kozina & Ko., Tržič, ki so najboljši in najcenejši. Glavna zaloga na drobno in debelo. Ljubljana, Breg 20.

Maribor.

Na obč. seji pretekli petek je prišel dr. Jerovšek z neupravičeno zahtevo po popravilu zapisnika predzadnje seje, tiste, na kateri je padla nanj težka obdolžitev laži. Župan mu seveda ni ugodil, in ni popustil niti, ko je pomagal dr. Jerovšku dr. Leskovar. Zapisnik je bil pravilno sprejet in overovljen, in potem nabit na obč. deski. Klerikalci bi se lahko pravočasno prepričali o njegovi točnosti. Klerikalni klub je nato demonstrativno zapustil zborovanje. V svrhu gradbe stanovanjskih hiš je poveril obč. svet pristojni odsek z nalogom, da najame nizozemsko posojilo. — Drug predlog je bil, da naj se izroči pravno zastopstvo mesta drugemu odvetniku. Dosedaj je bil poverjen s tem dr. Leskovar. Lepe reči govore o njem. Bil je pravni zastopnik naše občine, obenem pa tudi predsednik pravnega odseka, katerega je tvoril — sam. Ostali člani so tekom časa odstopili, a dr. Leskovar je sam ostal »sklepčen«. Nemoteno je predlagal in vlagal tožbe, priporočal je pravde, katere je občina izgubila in morala plačevati tudi vse pravdne stroške. Dr. Leskovar, pravijo, je vlekel za to mastne nagrade, o stotisočih kronah govore. — Mi pravimo: koritar pride h koritu in začne žreti. Nač ni slabši dr. Leskovar od Kohlbesa in njegove kompanije, krivda pade na ves obč. svet, ki se ni pobrigal toliko, da bi pogledal edinemu članu pravnega odseka malo na prste. Seveda, komoditeta je ugodnejša, in plačuje jo le — davkoplačevalec. Zdaj je obč. svet sklenil predati zastopstvo občine od slučaja do slučaja kakemu odvetniku, ki ni član obč. sveta. — Vladni komisar dr. Pfeifer je svojčas v imenu občine izvozil dva vagona svinj. Ker ni plačal carine, je garantirala Jadranska banka za 611.000 K, in za ta znesek jo drž. zaklad toži. Jadranska banka je javila občini spor in občina se pravde udeleži. — Dr. Franzu podaljšajo rok za zgradbo hiše za eno leto, oziraje se na to, da mu je lansko leto zgorel mlin. — Odobre pravilnik za šolskega zdravnika, po katerem mora ta vršiti zdravniški pregled otrok in šolskih prostorov. — Nekaterim ugovorom zoper kazni radi nemarnega pobiranja ponočnjaškega davka obč. svet ugodil v toliko, da zniža globo. Kavarnar Klesić mora plačati 2000 Din, hotelir Friedl (Meran) 1000 Din. — Nar. gledališču izplačajo podpore (25.000 Din). — Urede nekoliko tržno nadzorstvo. Uradnika, ki bo nadzoroval, pošljejo v šolo na Dunaj. Na trgu bodo uvedli tržni čas in ločili branjeyke od kmetic, da s tem preprečijo prekupčevanje. — Sledila je tajna seja.

Iz stranke.

Za januar je obračunala še sledeča organizacija: 28 Celje 229. Zadnji izkaz za 761 članov, skupaj torej 990 članov. — Za februar so obračunale še sledeče organizacije: 8. Trbovlje 111; 9. Tacen 20;

10. Gorje pri Bledu 47; 11. Zabukovca 16; in 12. Prevalje 24. Zadnji izkaz 213 članov, zdaj skupaj 431 članov.

Organizacije in zaupnike prosimo, naj nam izkupiček Marksove številke »Napreja« čimprej obračunajo. Člani naj tudi ne odlašajo plačati 2 Din več za to številko pri svojem blagajniku.

Vsem zaupnikom, organizacijam in članom brežiškega in šmarskega sreza: 18. t. m. sporočite takoj izid volitev, t. j. število glasov, ki so jih dobile posamezne stranke, kdor more, naj naznani osebno, ostali pa pisмено na naslov: Franc Varlec, Brežice. Tudi radi vseh vrst pojasnil pišite njemu ali pa soodr. Martinu Umeku, Piršenbreg št. 4, pošta Globoko pri Brežicah.

Članski sestanek krajevne politične organizacije SSJ v Ljubljani in v Spodnji Šiški se bo vršil v četrtek, dne 15. marca t. l. ob pol 20. v »Prešernovi sobi« pri »Novem svetu«.

Okrožja in organizacije, ki imajo po § 36 org. pravilnika pravico izvoliti svojega člana v Pokrajinski odbor in ki tega še niso storili, naj to takoj store, ker poteče 7. aprila rok. (§ 37.)

Delavci in kmetje!

Ne dajte se motiti! Besede, gesla, fraze, obljube, vse to je le prazen glas, s katerim vas hočejo preslepiti kapitalisti, ki se vas boje samo pri volitvah in vas samo pred volitvami tako »ljubijo«.

Nihče vam ne more pomagati, če si ne boste pomagali sami. Čitajte in premisljujte, da boste sami vedeli, kaj je prav, če ne — boste volili mačka v vreči!

Tisti, ki so že dozdaj čitali, že poznajo položaj. Tisti, ki so že dozdaj bili organizirani in so se udeleževali strankinega delovanja, poznajo tudi osebe, ki vam jih je voliti, če hočete, da bo zmagala Socialistična stranka Jugoslavije. Tisti pa, ki te stranke in njenega programa in dela še ne poznate, ker se premalo brigate za politiko, imate dolžnost, da se vsaj še v zadnjem trenutku potrudite spoznati, katera stranka se res trudi, da izboljša položaj.

Vse stranke govore, da delajo za napredek delavnega ljudstva. Vi pa pogledajte na delovanje teh strank. Vsaj eno vprašanje lahko vsi razumete brez posebnega študiranja,

vprašanje davkov.

Davki morajo biti, ker je treba mnogo, zelo mnogo denarja za ureditev naših razmer. Kdo plačuje davke danes? Bogati podjetniki? E, malo je neposrednega davka, malo! Pa tudi tega ne plačajo podjetniki sami, ampak ti, ki kupuješ njih izdelke. Velikanska večina vseh davkov je posredna. N. pr. plačaš od vsake škatlice vžigalic 2.40 K davka. Če potrebuješ vsak dan eno, torej na leto 365 škatlic, potem plačaš na leto samo na vžigalicah 876 kron davka. Skoro kakor od grunta! Tak davek plačuješ tudi od soli, petroleja, sladkorja, tobaka, nekaj manjšega pa sploh od vseh stvari, ki jih sneš ali oblečeš. Več nego polovico zaslužka daš za davek, seveda nevede, ker se ne brigaš za politiko.

Tega bo konec, kadar bo uvedla država progresivni davek, podobno, kakor ga plačujejo za svojo stranko socialisti že danes. Kdor ima malo, plača samo malo, takorekoč za ime. Kdor ima več, plača več, kdor ima veliko, plača zelo veliko. Kdor je sam, plača mnogo, kdor ima rod bino, plača manj, za vsakega otroka se mu davek zmanjša. Ali ni to pošteno?

Naženi vse, ki so proti temu davku, volitiste, ki ta davek uče in ga v svoji stranki že zdaj plačujejo!

Preštudiraj tole razpredelnico! Če je ne razumeš, vprašaj sosedu, oba bosta že razumela, potem pa se bosta lahko odločila, katera stranka hoče res ljudstvu dobro!

Razpredelnica strankinega davka SSJ.

(Veljavna od 1. januarja 1923.)

Stopnja	Mesečni dohodki v dinarjih	Če imaš nepreskrbljenih otrok						
		— 1 2 3 4 5 6*						
		znaša mesečni davek v dinarjih:						
		a	b	c	d	e	f	
1	pod 800	2	2	2	2	2	2	2
2	nad 800	3	2	2	2	2	2	2
3	900	4	2	2	2	2	2	2
4	1000	5	3	2	2	2	2	2
5	1100	6	4	2	2	2	2	2
6	1200	8	5	3	2	2	2	2
7	1300	10	6	4	2	2	2	2
8	1400	12	8	5	3	2	2	2
9	1500	15	10	6	4	2	2	2
10	1600	20	12	8	5	3	2	2
11	1800	25	15	10	6	4	2	2
12	2000	30	20	12	8	5	3	2
13	2200	40	25	15	10	6	4	2
14	2400	50	30	20	12	8	5	3
15	2600	75	40	25	15	10	6	4
16	2800	100	50	30	20	12	8	5

* Za vsakega nadaljnjega nepreskrbljenega otroka se zniža davek za 2 stopnji.

Pri dohodkih nad 3000 Din se plačuje davek po 16. stopnji, poleg tega pa še 10% od vsote, za katero so dohodki večji nego 3000 Din.

DENARNE TEŽAVE »NAPREJA«

ne izhajajo iz krize, ki je po svetovni vojni nastopila v socializmu povsod po svetu in razbila enotnost proletarskega gibanja. Napačno bi bilo tako naziranje, kajti proletarski tisk je imel na Slovenskem še vselej težave. Te težave pa bi se bile že zmanjšale, če bi se naša stranka hotela posluževati istih sredstev, kakor so se jih naši predniki. N. pr. da preneha zadolženi časopis kratkoma izhajati, da takorekoč umre in se s svojo smrtjo iznebi dolgov — potem pa začne pod novim imenom zopet na novo izhajati — brez dolgov, na nov račun. Mi, ki hočemo vzbuditi pri proletariatu vero v socializem, se nismo smeli poslužiti tega sredstva, ampak smo morali vzeti križ na rame in ga nositi, čeprav je bil težak in čeprav je bila pot hudo strma.

Tudi drugo sredstvo so porabili naši predniki — naložili so križ na tuje rame, na rame gospodarskih organizacij. V teh gospodarskih organizacijah so bili pa tudi naši nasprotniki — komunisti — ki so nam nasprotovali prav zaradi tega, ker so trdili, da smo koruzni socialisti, da živimo od tega, kar morajo oni kot člani gospodarskih organizacij za blago več plačati. Stranka se je morala te pomoči brezporojno odreči, če je hotela izgubljeno zaupanje pridobiti nazaj. »Napreje« pa leta 1921. še ni bil v strankinih rokah. Šele na Novo leto 1922. ga je stranka prevzela.

V računih je našla, da je dobil »Napreje« v zadnjem letu pod prejšnjim gospodarjem (leta 1921.) skoro pol milijona kron podpore (490.000 K!) Izvrševalni odbor je takrat naročil, naj se »Napreje« podraži — njegovi gospodarji pa tega niso hoteli storiti, hoteli so gospodariti tako, da bi »Napreje« gotovo poginil, če jim ga

stranka iztrga iz rok. Ko ga je stranka res prevzela, je morala zvišati naročnino od 7 Din na 15 Din tekom enega leta, čeprav je vedela, da so zaslužki delavstva vedno manjši! Po vrhu so agitirali proti »Napreju«, izdajali nove liste proti njemu, hujskali upnike nani, dolžnikom pa priporočali, naj ne plačajo. Šest od kapitalistov plačanih »socialističnih« časopisov bevska in laja na »Napreje«, krščansko in narodno socialni še po vrhu in kar cela tropa meščanskih dnevnikov in tednikov — pa vendar vse skupaj ni omajalo naših naročnikov razen par direktorjev in nekaj njih hlapcev.

Kdor bo preudaril, kaj se pravi tako težak križ, ki ga je prej pomagal nositi Simon iz Cirenje, vzeti kar na mah popolnoma na lastne rame — pa vendar ne pasti pod to težo, ta bo razumel, kakšno delo smo izvršili lanskega leta, ta bo tudi razumel, zakaj imamo zdaj zaupanje delavstva in zakaj se prav nič ne bojimo bevskanja in lajanja.

Ko smo pri razpustu parlamenta zgubili še poslanski davek mesečno (1290 Din od treh poslancev) in je bilo treba potem plačati tudi tajnika in urednika (2000 Din) in kmalu nato še podražitev tiska za 2500 Din, skupaj mesečno 5790 Din, gotovo se je to moralo poznati pri že itak slabem stanju. Vendar smo to s pomočjo delavstva premagali. Zahvaliti se imamo pa za to samo organizacijski misli! Brez organizacije bi delavstvo ne bilo moglo kontrolirati »Napreje«, bi ne verjelo pokrajinskemu odboru, ampak bi se dalo zapeljati od obrekovanja in laži, s katerimi hočejo nasprotniki oblatiti naše vodilne sodruge z namenom oblatiti organizacijsko misel. Z organizacijo smo premagali nezaupanje, z organizacijo smo dali delavstvu vero v svojo organizirano moč, z organizacijo bomo to moč krepili do — končne zmage!

»Kres«, 1. številka 2. letnika, je izšel in ima sledečo vsebino: Pesmi: Seliškar — Pesem revolucionarjev; Krošelj — Prelom; Čulkovski — Ta rdeči abažur; Tiran — Dva lokvanja v mraku; Turgenjev — Na pragu; Karmi — Mater. — Pripovedništvo: Cerkevnik — Mariška; Kuprin — Napitnica; Tostoj — Car in srajca. — Poučni del: Solovjev — O nalogah umetnosti; Turist — Pozimi v planinah. Poleg tega Književnost, Kronika, Vestnik »Svobode« itd. Videti je torej, da ni »Kres« navzlic zmanjšani obliki nič manj bogat nego v lanskem letniku. Naročajte ga v upravi. Židovska ulica 1. I. nadstropje v Ljubljani. Celoletna naročnina: za »Svobodaše« 30 Din, za dijake 40 Din, za druge 50 Din, za inozemstvo 70 Din, za Ameriko 1 dolar. Pošljite naročnino takoj, vsaj polletno. Naročajte se po več skupanj!

Dopisi.

Demagogija narodnih radikalcev. »Jutranje novosti« z dne 8. t. m. priobčujejo pod naslovom »Nekaj o vrednosti Socialistične stranke Jugoslavije« nesramne napade na družinske razmere s. Bernota, misleč, da so res vso stranko potlačile v blato, če skušajo to z eno osebo. O teh napadih se mi ne zdi vredno dosti govoriti, ker menim, da bodo »Jutranje novosti« dobile še ves drugačen odgovor, omeniti pa moram nesmiselno agitacijo z mandatom sodr. Bernota. Če pravite, da je hodil sodr. Bernot samo po dnevnicah v Beograd, zakaj ste mu jih pa dajali, zakaj niste poklicali rajši kar Fa-

vaja ali svojega Nachtigala, ne pa da so daj sami blatite svoje delo! S tako brezglavo demagogijo ne boste mnogo opravili, to bomo zavedni zaupniki že poskrbeli, kakor niso nič opravili s podkupovalnimi poskusi, ki je o dveh pisala nedeljska »Naprejeva« številka. »Jutranje novosti« priobčujejo tudi pismo »več trboveljskih rudarjev« (katerih?), ki vidijo v odpadniku Mihi Korenu Mesijo, kateri jih pride po 18. t. m. odrešiti. K temu pismu hočem nekaj pripisati: 2. t. m. sem imel v Celju ob navzočnosti več sodrugov priliko govoriti s tem gospodom. Ko sem mu malo razložil, kako so devetnajstega leta razni komunistični elementi — katerim se je sam približal — razbijali organizacije, in ga radi tega prijel, mi je rekel: »Resnica je to, a če so Marcel in Jakob Žorga, Makuc, Golouh itd. taki š..., da so nalašč in vede kam to vodi, razbijali organizacijo, pa jim vsecno dobro gre, sem šel še jaz in bom vedno šel tja, kjer bom bolje živel.« Priznal mi je naravnost, da so bili takrat od buržoazije kupljeni, da razbijejo delavsko moč in so danes istotako in tudi on žnjimi ter z Nachtigalom. Končno je še izjavil, da itak ne bo dobil več nego 50 glasov, ker da ne bo agitiral. Tako sva govorila v Celju 2. t. m. ob 15. pred drugimi člani SSJ in KDZ in se razšla. Uro pozneje so mi povedali isti sodrugi, da jim je ponujal službe, če jih želijo, češ, da ima tak upliv pri vladni stranki in lahko vse doseže za posamezne osebe. Sodrugi, organizirani v SSJ in KDZ in še ne organizirani, vsi, ki živite od dela svojih rok, odprite oči in pogledajte, kakšno gnusno barantanje si dovoljujejo na račun vaših glasov izdajalci, ki hočejo do korit, ko jih dosežejo, se pa smejejo vašemu trpljenju in žrtvam, kakor se smeje Pašičeva vlada in klerikalci z liberalci vred tisočim odpuščenim železničarjem, ki niso hoteli nič vedeti o »komunizmu«, ki jih je pa prav ta podkupljeni »komunizem« spravil nalašč na Zaloško cesto! — Naj govore radikalci rajši o značajnosti svojih podreptikov. N. pr. o direktorju agrarne reforme v Ljubljani Lukanu in šefu agrarnega urada Pfeiferju v Mariboru, ki so ju liberalni oziroma samostojni voditelji postavili na to mesto, a sta jim za zahvalo potegnili k radikalcem. V zahvalo za tisto lahko delo, ki sta ga »izvrševala« namreč da sta ovirala in še ovirata pravilno izvedbo agrarne reforme. — Martin Umek, preganjan železničar, in več sodrugov kot priče.

Volilna manifestacija z Najsvetejšim na Jesenicah. Ob priliki misijona na Jesenicah so dne 8. marca ob 8. zvečer napravili naši klerikalci misijonsko manifestacijo ozir. volilno manifestacijo. Okrog dva tisoč ljudi se je udeležilo te manifestacije v temni noči, vsi s svečami v rokah. Klerikalna godba, čuki v paradi, Marijine device, večinoma vsi uradniki in mojstri iz tovarne, nad tisoč žensk, otrok cele kolone vsi moški klerikalnega kalibra in brez presenečenja smo videli tudi nekaj najradikalnejše komuniste s svečami v rokah v sprevodu. Seveda moramo priznati, da je naše delavstvo na Jesenicah v ogromni večini še versko fanatično in radi tega naj se javnost nič ne čudi, če nas je samo 54 organiziranih socialistov. Seveda so med komunisti tudi častne izjeme, vendar jih je malo! — Prav je, da so zaupniki razrednih organizacij to videli, kajti v tem se zrcali hlapčevska ponižnost breznačajnost in nizka stopnja izobrazbe ter pičlost razredne zavednosti našega delavstva. Da hodijo ljudje v cerkev ob nede-

ljah, to je razumljivo še v današnji dobi, da pa pošiljajo izmozgani, zmučeni in lačni tovarniški delavci svoje žene in otroke v temno noč na klerikalni volilni manever in se tega manevra tudi sami udeležijo s prižganimi svečami, to je pa višek ponižanja in zasmehovanja samega sebe. Da, da, pri tako nizki in pičli razredni zavesti med sužnji nas čaka še ogromno delo vse, ki nismo sužnji kapitalizma, temveč sužnji nezavednega delavstva. Pri klerikalnih manifestacijah s prižganimi svečami v rokah — prvega maja pa z rdečimi znaki pijani med nami — bog nas obvaruj takih revolucionarjev! Le še vpognite hrbtenico, prav vam je — — — le molite — sužnji — — —

Volilna borba na Notranjskem. Dne 11. t. m. se je vršil v Begunjah pri Cerknici pred cerkvijo ob 11. dopoldne volilni shod KDZ. Na shodu sta poročala sreski kandidat sodrug Krašovec in sodr. Jeram z Gorenjskega. Sodr. Krašovec je v kratkem in stvarnem govoru kot sklicatelj shoda navzočim predložil obupne razmere kmetsko-delavnega ljudstva, ki vladajo radi ljudske brezbriznosti za politično življenje v državi. Nato je sodr. Jeram navzočim razložil namen KDZ, ki naj vodi do združenja kmetsko in industrijsko delavstvo razložil je važnost organizacije, v kateri se mora vsak, ki živi od dela, udeležiti, da bo omogočeno vsem ponižanim, izkoriščanim in bednim potom organizacije priboriti najvišjo stopnjo izobrazbe in razumevanje za praktično uvažanje in izvrševanje socialističnih principov na vseh poljih in v vseh instancah oblasti itd. Na ta shod so klerikalci poslali nekega pijanca v okraju znanega Fajmoštra, ki naj bi bil ta shod razbil. Gosp. župnik iz Begunj se je temu pijancu prav sladko smejal, smeh pa je oba kmalu minul, ko je govornik prvega opozoril na zakonitost in red volilnih shodov, drugemu pa je predložil nauk laži Kristusovih namestnikov z ozirom na kršitev pete božje zapovedi med vojno in izrabljanje

POKRAJINSKEMU TAJNIŠTVU SSJ IN KDZ

V Ljubljani,

poštni predal 168.

Da pomagam pokrajinski organizaciji Socialistične stranke Jugoslavije in Kmetsko delavske zveze premagati gmotne ovire na poti do našega cilja, posebno pa, da bo dnevnik »Napreje« nemoteno lahko še nadalje branil resnico in pravico, sem se tudi jaz odločil posoditi pokrajinskemu odboru SSJ in KDZ znesek Din

reci: dinarjev
tako v gotovini

ki jih vplačam

v desetmesečnih obrokih po Din.

Prosim, da mi pošljete zadolžnico takoj, ko prejmete ves znesek.

Pokrajinski odbor SSJ naj mi ta znesek vrne, kadar se bo stranka toliko okrepila, da bo lahko izhajala.

V dne 1923.

.
.
.

natančni naslov.

lasnoročni podpis.

najsvetejših čustev naroda s strani SLS v politične namene. Na ta mrzli curek se je pijanec pobral od koder je prišel, za njim pa tudi g. župnik v farovž in mnogi, ki so poprej kazali pravo nezrelost za politično borbo delavnega ljudstva, so na stvarni zaključek zadnjega govornika z drugimi resnimi možmi vred z odobravanjem in zamišljeni odšli z drugače povsem stvarnega in dobro obiskanega shoda. Volilna skrinjica KDZ je osma, torej zadnja. Uspeh pa bo le tedaj, če ne boste le volili socialistično, temveč kot izkoriščani pristopili kot člani v organizacijo, ker to ni zaključni volilni boj, temveč borili se bomo neprestano do dne, da zmaga pravica nad krivico. — Istega dne popoldne ob 3. se je vršil tudi volilni shod v Cerknici v hotelu Žumer. Volilci iz Cerknice in bližnjih vasi so napolnili dvorano. Tudi tu sta poročala ss. Krašovec in Jeram. Na shod je prišlo tudi precej pristašev nasprotnih strank. Govornikoma je ugovarjalo samo par klerikalnih očakov, ki so se pa kar pobrali iz dvorane, ko je pričel sodr. Jeram tritati zagrinjalo klerikalizma po dejanjih SLS. Na ta shod je prijel tudi neki agent »enotne fronte«. Habi iz Ljubljane s celim tovorom pamfletov lepakov. Ker je začel z medklici, mu po dokazih in ugotovitvah o gnolobi lažnjive »enotne fronte« in njenih voditeljev na govornikova izvajanja ni ostala nobena vejica, da bi se bil zanjo oprijel. Par navzočih sodrugov pa mu je tudi v obraz zabrusilo, da nima in ne bo imel pristašev v tem okraju in s tem je revček žalostno pogorel dasi je obljubljal, da če bo kateri od voditeljev SSDL izdal delavske interese, ga bodo na »štirik« potegnili. (Medklic: Potem bi jih že sedaj morali pobesiti, koritarje!) Pa vse to ni nič pomagalo. Ljudje koritarjem ne verujejo več, ker ljudstvo je pričelo soditi po dejanjih in ne poslušati več praznih obljub. Tudi ta shod je potekel povsem stvarno. Sodrugi pa, ki tvorijo po Notranjskem socialistične stebre naših organizacij naj vztrajajo v tem težkem boju, kajti, ko bodo časi še bolj kritični, boste kot stebri opora in pribežališče vsem potaoljajočim v današnjem in bodočem viharju. Z vašim delom bo tudi na Notranjskem prodrla preko vseh ovir socialistična misel in zrušila starokopitnost. Vztrajnost vam bodi geslo!

Litija. Neki veliki, ampak pri delavcih absolutno nespoštovani gospod dr. Gregor pošilja med nas litijsko delavstvo razglednico s svojo sliko ter nas prosi: »Vespoštovani! Prosim Vas, da ja 18. marca stopite po vseh vaseh Svojega okoliša od moža do moža in da z vplivno svojo besedo pridobite kar največ glasov za JDS. Zanašam se na vas in prijatelje, da se bo vaše volišče častno izkazalo za našo stranko, s katero stojim in pade napredna ideja na Slovenskem. Pozdravlja udani dr. Žerjav. — Ljubljana, 8. marca 1923.« — Mi delavci pa pri g. Žerjavu vidimo, da mu gre le za čast in mandat. Nikdar vas ne bomo volili. Vprašamo vas: kaj ste ukrenili kot minister soc. pol. in kot zaščitnik delavstva? Prav nič! Le dajte nam odgovor! Odvzeli ste nam bolniško blagajno, katere denar je le od delavskih žuljev, hoteli ste nam odpraviti 8urni delavnik itd. Za takšne delavske zaščitnike, g. Žerjav, žal, nimamo mi delavci volilnih glasov in vam svetujemo, da pri nas nič ne iščete. Boljše bi bilo, če bi denar, katerega ste izdali za slike in znamke razdelili med tlačeno delavstvo — morda bi se potem kdo zmotil in vam

volilni glas oddal — mi pa še dolgo ne. Apeliram na vse delavce, ki so dobili takšno sliko, naj odprejo oči. — Nekdo, ki je dobil to razglednico.

Litija. V nedeljo dopoldne po maši so imeli klerikalci shod, pred farovžem seveda, ker si ga drugje ne upajo imeti. O tem piše litijski člankar v »Slovincu« reči, ki ne odgovarjajo resnici. Resnica je, da so se zbirali v gruči pristaši vseh strank, laž pa je, da so se zbirali za razbijanje. Resnica je, da je bilo zborovalcev približno le 500, laž pa je, da je bilo 1500 oseb. (Kakšne so neki tiste oči, ki so videle 1500 oseb?) Resnica je tudi, da je nekaj pristašev SLS zavpilo »Živio SLS!« (med temi so se nahajali ljudje, ki niti ne vedo, ali so mandelci ali vajbelci), laž pa je, da so po vsem trgu zaorili omenjeni klci. Resnica je, da je h koncu nastopil neki delavec in da so mu SLSarji klicali, naj gre dol, laž pa je, da ni vedel kaj povedati in šel z odra ter rekel, da ne bo govoril, ker mu delajo medklice. (Laž ima kratke noge). Omenjeni delavec je hotel zaslepljenim ovčicam razjasniti, kako prijazni so SLSarji, in nato dokazati njihovo človekoljubnost leta 1920, na Zaloški cesti ter jih vprašati, ali je Kristus učil v peti božji zapovedi — le ubijaj, ali — ne ubijaj! Govoril je še neki rudar Flisek v imenu krščanskih socialistov, niti temu niso pustili govoriti ter vpili dol žnjim, kaj boš lagal (vzlic temu, da je njih pristaš). Na migljaj vodilnih oseb SLS so šele kričali utihnil, torej sedaj pa lahko sklepate, kako so takšni shodi pripravljeni in podkupljeni od SLS.

Pragersko. Slišali smo pred nekaj tedni in tudi nekateri časniki so pisali, da bo »Napreje« umrl. To je gospo Leskovarjevo prav veselilo. Izrazila se je: »Zdaj bom imela mir pred Naprejem.« Ne sme si pa misliti, da je »Napreje« tako slab, da bi moral že zdaj umreti, ker ima še zmerom in bo tudi imel temelj, da bo lahko izhajal. Gospoda in gospo Leskovar je že opazoval in še bo. 3. marca 1923 je prišla žena od nekega strojevodje k njima po meso in je dobila 1½ kilograma teletine s kostmi, po vrhu pa še za doklado pol kilograma kosti. Na pritožbo, kaj naj bi napravila s tolikimi kostmi, ji je g. Leskovar odgovoril »Wenns Ihnen nicht passt, lassen Sie es halt stehn.« Policijske ure se prav redno držijo. Ima v enem tednu dva do trikrat čez policijsko uro odprto. »Napreje« se je obrnil večkrat na občinski sanitetni oddelek, naj vendar enkrat red napravi, da se jama za odpadke iz mesnice izbetonira in naj se prepove klanje v ledenici. Pa je vse zastoj. Kako se Leskovar boji sanitetne komisije je videti iz tega, da je še en kup gnoja, tik ob okrajni cesti, navozil, ker mu je eden premalo. Ali občinski sanitetni oddelek noče brati »Napreje« ali ne zna? Tudi višje oblasti nič ne vidijo in nič ne slišijo. Bomo se morali pač kam drugam obrniti, ker skrajni čas je da se stvar prepreči, da ne bo nastala kakšna bolezen, kakor je že bil en slučaj pri slinovki. Opozorjamo gospoda in milostivo gospo Leskovarjevo, naj se proti ljudstvu, ki itak dovolj drago plačuje njuno meso, ki je poleg tega še najslabše vrste, malo bolj solidno obnašata, drugače ju bo moral »Napreje« pred svojo smrtjo še malo olike naučiti!

Zgornja Šiška. Na našem volilnem shodu preteklo nedeljo smo pogrešali marsikatero sodruga in somišljenika. Ss. Bernot in Telban sta pojasnila marsikaj, kar bi vam, šišenski brezbrizniki, ko-

ristilo in prihranilo millarde nepotrebnih besed. Tudi nas je mikalo pomladansko solnce, a dokler bomo tavalj v takšni megli kakor sedaj, je pa potrebno, da se poprimemo dela, da nam bo zasijalo tudi solnce svobode, katerega žarkov smo tako potrebni. Ni prav, če pravite, da je vseeno, ali gremo na volilni shod ali ne, da je osma skrinjica naša, to itak vemo, saj gre tudi brez mene, saj plačam organizacijski prispevek itd. Ne, sodrug! ni dovoli, da se vpišete v socialistično armado, kadar moraš nastopiti, moraš biti na svojem mestu, če je vreme grdo ali lepo, tudi če bi letele preklike z neba. Kaj bi pa bilo, če bi se vsak tako izgovarjal? Sovražnik bi brez boja zavzel naše zakone. Pa se boš zopet izgovarjal, da imamo odbor — odbor brez članstva ni nič. Sicer pa opazamo to brezbriznost samo pri Šiškarjih, delavci iz Dravelj vedo, kaj je disciplina v stranki. No da, prazno slamo znamo mlatiti v Šiški po gostilnah itd., a kjer je treba dela in požrtvovalnosti, tam Šiškarjev ni. Če čakate na Mesijo — ga čakate zaman, ker je v vas samih! Če so člani organizacije zanič, je tudi organizacija od muh! Če vam je torej mar za lastni dobrobit, potem pljunite v roke in na delo v organizaciji za organizacijo! To je naša enotna fronta. — Predsednik.

Ježica pri Ljubljani. V soboto, 10. t. m. so sklicali takozvani enotnofrontarji svoj volilni shod pri »Ruskem carju« ob 7. zvečer. Ura je bila že 8., pa še ni bilo nobenega poročevalca. Na shod so prišli po večini člani naše KDZ, torej socialisti. Imeli smo tudi kar dva poročevalca, in sicer ss. Jerama in Böhma. Čakali pa smo celo uro, ker ne maramo nikomur delati krivice. Točno ob 8. pa smo vprašali, kdo da je sklicatelj. Oglasil se je neki železničar, ki je zelo obžaloval, da ga je potegnil njegov poročevalec tako grdo za nos. Potem smo vprašali, če dovoli, da otvorimo shod mi, ker smo imeli itak ogromno večino napram »enotnofrontarjem«. Sodr. Černe je nato otvoril shod in podal besedo sodr. Jeramu z Jesenic, katerega so zborovalci živahno pozdravili. S. Jeram nam je temeljito in poučljivo razložil ves položaj. Poučil je tudi sklicatelja, ki je napravil par neslanih medklincev. Nato je govoril sodr. Böhmu, ki je razložil, koliko vrednosti ima organizirana, čista in disciplinirana stranka, čeprav ni številna. Poštenje zmaga! Sodr. Čibej se je obema govornikoma zahvalil in izrazil željo, da bi naš sodr. Jeram še večkrat obiskal. Sodr. Čibej je nabral na shodu tudi 30 Din za tiskovni sklad. — »Enotnofrontarji« so torej doživeli blamažo. — Sklicatelj pa opozarjamo, naj več čita in misli, pa manj govori, dokler še ne ve, kam spada. Zavedni proletarci bodo spustili kroglice v osmo skrinjico. — Socialistični javnosti tudi sporočamo, da bo imel ljubljanski škof letos svojo 25letnico in da je naš občinski odbor dobil poziv, naj v ta namen občina kaj daruje. Klerikalec je predlagal, naj se da 150 Din, samostojnež samo 100 Din, pametni možje so pa oba predloga odklonili, samo 5 odbornikov je bilo za. Neverjetno je, za kaj vse se nabirajo prispevki in koliko kraljevskih in cerkvenih »revežev« bi morale naše občine podpirati če bi šlo po željah raznih ljubiteljev zaslužnih križcev. Za vdove in sirote za invalide, za brezposelne itd., se pa nihče ne zmeni, niti za delavce nimajo denarja da bi jim njih delo pošteno plačali kaj še, da bi se javnost pobrigala za stanovanje itd. ... Ali bodo imeli socialisti

v vseh občinah toliko vpliva, da bodo prečili razmetavanje težko nabranega občinskega denarja? Kako bo v tistih občinah, kjer sploh nimamo zastopstva? Kdaj se bodo ljudstvu odprle oči?

K shodu SSJ v Gorjah pri Bledu. Na kratko povedano, da tudi o tem shodu dne 4. marca »Slovenec« poročevalec laže. Ni res, da je sodr. Jeram govoril o mariborskem škofu, res je, da je sodr. Bernot malce potipal v bogastvo tega škofa. Omeniti imamo še, da se je g. Vavpotič, trgovec iz Gorij, v debati s sodr. Bernotom in Jeramom silno blamiral. Napadal je konsum, seveda kot konkurent in pravil, da je sicer že lepo, da je imel konsum v Gorjah v enem letu štiri milijone prometa, konstatiral je da je bilo najmanj 500.000 čistega in je iz zavisti skoro solze točil, končno je na trdil, da ljudje ne marajo več kupovati v konsumu, da vsi pri njem kupujejo. Nato, ko je sodr. Jeram govoril še o progresivnem davku in rekel da raznih Vavpotičev gotovo ne bo v našo stranko, ker bi morali od svojih 300.000 dohodkov ali še več plačevati stranki progresivni davek. Vavpotič pa je kričal, da bi ga prav rad plačal, če bi imel toliko dohodkov. Jeram pa mu je zaklical: Potem je pa le jasno, da konsum še vedno več proda in vaša konkurenca je ničeva. Končno pa je bilo jasno, da so volilni shodi za g. Vavpotiča le agitacija za njegovo štacuno. To na laži poročilo »Slovenca«, Amen.

Žalec. (Odrešeniki golouhiade na delu.) V našem trgu je bil zaposlen mlad brivski pomočnik. Stjepan Čonkaš iz Zagreba, ki se je štulil v ospredje v naši stranki. Pred nekaj dnevi je odšel v Maribor in postal »Leibfriseur« g. Golouha in obenem razpečevalec »Enakosti«. V Žalec je poslal vsakemu našemu članu SSJ po eno »Enakost« in eno pismo, v katerem pravi, da bodo vsi socialisti volili 5. skrinjico, ker druge socialistične na Štajerskem ni. Kaj porečeš, sodrug urednik, k temu? — (Op. uredništva: V Ljubljani je bil brivec Sušič, ki nas je hotel brez našega dovoljenja prodati 21. januarja t. l. gnilih kompromisarjem. Vaš ljubi Čonkaš nas pa misli zatajiti, da bi naše volilce motil. Oba nas mažeta, pa obrila nas ne bosta. Naši volilci vedo, da ima SSJ in KDZ 8. skrinjico na vseh voliščih v Sloveniji. Tako mu povejte).

Bizeljsko. V nedeljo, 11. t. m. smo imeli pravzaprav kar tri shode. Prvi je govoril sodr. Baraga. Razložil je, zakaj je naš gospodarski položaj tako slab in obsodil stranke, ki so tega krive. Za njim je govoril dr. Štiker iz Brežic, ki je napadel samostojneže in skušal pridobiti ljudi za demokrate, kar mu pa ni uspelo. Kot tretji govornik je nastopil g. Lapuh, ki je priporočal Golouha, pa se je izkazalo tudi pri njem, da — uh pri nas ne vleče več: Golouh, Prepeluh, Lapuh — uh, sami »dobri« znanci! Lapuhu je nekdo kar stol izmaknil, češ, kaj boš lagal! Tudi napadi na sodr. Bernota, da je bil oficir in da je stranko »razbil«, niso pomagali, prav tako tudi ne njegovo besedičenje, da red in disciplina v stranki nista potrebna. Sodr. Baraga je ljudstvu povedal, kdo je Golouh, ki se zna teosti na življenje in smrt samo kadar gre za njegov — mandat. Mariborski teror je že počil, iz njega že teče gniloba — Nachtigal itd. Pa je še več gnilobe v njem, a tudi zanjo se bo našel »oficir« ki jo bo izčistil. Kadar bo izginila gniloba, bo tudi konec razkola med proletaratom in imel bo pravo enotno fronto.

Sv. Peter pod Sv. gorami. Naš shod preteklo nedeljo je bil sijajno obiskan. Prvi je govoril sodr. Baraga, ki je raztolmačil sedanjí gospodarski in politični položaj. Ljudstvo je njegova izvajanja razumelo in odobravalo. Kot drugi je govoril sodr. Umek, ki je pokazal, kako gnile so meščanske stranke in prečital brzojavke, s katerimi so ga radikalci vabili v Ljubljano in Maribor, da bi za Judeževe groše prodal svoje proletarsko prepričanje, kakor ga je Nachtigal. Nato je govoril še sodrug Resnik iz Kozjega, ki je priporočal, naj dokažejo vsi svojo poštenost s tem, da vržejo kroglice v osmo skrinjico. — Hval vredno je, da se je shoda udeležilo tudi mnogo žen in deklet. Kadar bodo spoznale socializem tudi naše žene, matere in dekleta in podpirale socialistične boritelje za boljšo in pravičnejšo človeško družbo, takrat bo naše delo hitreje napredovalo. — Sodr. Baraga je končno še pozval navzoče, naj tudi po volitvah delujejo v organizaciji Kmetško delavske zveze in se izobražujejo, da bodo znali presoditi delo novoizvoljenih poslancev.

Fram. Na nedeljskem shodu SLS smo mi delavci zopet enkrat prav živo občutili, da smo prezirani in omalovaževani do skrajnosti. Prvi govornik, kandidat SLS, je po običajnih frazah o avtonomiji in centralizmu prešel na kritiko nasprotnih strank. O socialistih je dejal, da je škoda, ker so tako razcepljeni, ker bi lahko za delavstvo mnogo dobrega storili. Ne vemo, če je mož govoril iz srca, resnica pa je, da bi mi delavci lahko drugače nastopali, če bi neki ljudje hoteli svoje osebne koristi podrediti interesom skupnosti. — Pri navajanju vladnih grehov je omenil težkoče, ki jih morajo premagovati naši zavodi, zlasti bolnice, katerih človekoljubni namen omogočuje dostikrat največjim revežem vsaj krščansko smrt. Tako torej! Krščansko smrt privoščijo klerikalci takim revežem kot nekako odškodnino za vse njihovo bedno in človeka nevredno življenje! To je veliko premalo, g. Falež, s tem si revnega ljudstva ne boste pridobili. Tudi če poprej se je treba pobrigati za tiste, katerih usoda bi se lahko končala na tako malo vabljev način. Toda tega niso storili ljudje od SLS nikdar, nikdar! Desetletja so imeli oblast in moč v rokah, pa je niso nikdar uporabili v korist delavnih slojev. Stokrat bi nam že bili lahko olajšali našo bedo, pa niso hoteli, zato jim ne verjamemo, četudi nam stokrat zagotavljajo, da se jim smilimo in da nam hočejo dobro. Trdil je nadalje, da je SLS za osemurni delavnik! Od kdaj pa? V svojih listih so vedno in vedno brinili deset in dvanaajsturnik, češ, osem zlatov za osemurno delo, dvanaajst zlatov za dvanaajsturno delo. Ob volitvah pa operirajo s takimi gesli. O, demagogija! Kot drugi govornik je nastopil dr. Leskovar. Označil je socialistični program kot nezvedljiv. Seveda, če ga gleda skozi demagoška očala. Skupnost mu ne ugaja, že ve zakaj! Tudi mi vemo: vemo pa tudi, da ne zidamo hiše od strehe navzdol, temveč nasprotno! Prišel pa bo čas, ko bodo tudi klerikalci morali priznati, da je socializem eden izmed najbolj naravnih pojavov. Kapitalizem pa, katerega oboževalci so neizpodbitno tudi klerikalci, je nenaraven, ker temelji na nasilju manjšine nad večino. Kadar bodo svoje sočutje do nas tudi deiansko pokazali, takrat smo tudi mi pripravljeni izpremeniti svoje mnenje o njih. Prepričani pa smo, da se to ne bo nikoli zgodilo. — Viničar-volilec.

Slov. Bistrica. Tukajšnji dopisnik »Straže« se spodtika ob naš shod, ki se je vršil dne 4. t. m. in ob sodr. Leskoška, češ, da je najbolj udrihal po SLS. — Edino, kar je v njegovem dopisu resnično, je to, da je sodr. Leskošek res dobro udrihal po SLS. In čisto prav je to, ker pre-dobro vemo, da je SLS največje zlo za vse delavno ljudstvo. Vse drugo pa pre-pustimo volilcem, ki bodo dne 18. marca obsodili ta napad s tem, da bodo spustili svojo kroglico v 8. skrinjico.

Volitve se bližajo. Obužite si škornje in pokažite, da je 50 organizacij več, kakor 50 dobro plačanih agitatorjev!!

Izdajatelj in odgovorni urednik: Zvonimir Bernot
(v imenu pokr. odb. SSJ)
Tisk Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

NAROČAJTE »KRES«!

Najboljša sladna kava je

ŽIKA

Sladkor je drag, mleko je drago,
najdražje pa je zdravje!

Zahteva te ŽIKO povsod!

UČITELJSKA TISKARNA

LJUBLJANA, FRANCISKANSKA ULICA STEV. 6

REGISTROVANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO.

TISKOVINE ZA SOLE, ŽUPAN-STVA IN URADE. NAJMODER-NEJSE PLAKATE IN VABILA
„ ZA SHODE IN VESELICE „

LETNE ZAKLJUČKE

NAJMODERNEJŠA UREDBA ZA
TISKANJE ČASOPISOV, KNJIG,
BROSUR ITD.

STEREOTIPIJA. LITOGRAFIJA.

Čevljarski delavec

za pribivanje in šivanje pod-platov na stroju, ki je že delal na takem stroju, se išče proti dobri plači in prostemu stano-vanju. Ponudbe na

And. Jakil d. d., Karlovac,
Hrvatska.

+ Žene +

pomirite se, če vam mesečni red zastaja ali izostaja. Pomorem vam, zaščitim vaše zdravje in vam pri-nesem novega veselja do življenja. Uradno ocenjeno in za dobro spo-znano. Obrnite se takoj na naslov:

K. Fesq

Hamburg B. 156.

Papensstraße 95.

1000 frankov mesečno

zaslužijo lahko ženske in moški vsakega stanu s sodelovanjem pri neki

holandski tvrdki.

Zahtevajte vzorce in brušure proti poslanim 10 Din v ban-kovcih pri: **E. Bock**, Wien, VI., Gumpendorferstraße Nr. 109/14.

15%

popusta

pri

A. ŠINKOVIC nasl.

K. SOSS,

Ljubljana, Mestni trg 19.

NAKUPOVALNA ZADRUGA

R. Z. Z. O. Z.

V LJUBLJANI, Dunajska cesta 33 („BALKAN“)

Uvoz

Deželni pridelki, žito, mlevski izdelki vseh vrst. — Kolonijalno špecerijsko blago, spirituose, mast, slanina, mesni izdelki.

Izvoz

Telefon 366. Brzojavni naslov: Nakupovalna Ljubljana.
Čekovni račun št. 10.473.

Najboljše peči sedanosti so emailirane

LUC-ove peči.

Glavna zaloga, prodaja in zastopstvo za Slovenijo in južne kraje pri

F. P. Vidic & Komp.,

trgovina stavbnega materiala

Prešernova ulica LJUBLJANA Prešernova ulica

Najfineje angleško in češko sukno

v elegantnih vzorcih in po solidnih cenah

!! za pomladno in letno sezono !!

Specijalna zaloga

Drago Schwab

== Ljubljana, Dvorni trg 3. ==

Vedno v zalogi vseh vrst obleke, raglani, površniki, pelerine, dežni plašči, delovni plašči, usnjeni sako in plašči (auto), razno perilo, čepice in drugo modno blago. Sukno za modne hlače. Oddaja blaga na metre; sprejemajo se tudi naročila na obleke.

Zajamčeno prvovrstna izdelava po meri v last. modnem salonu.

Kons. društvo za Slovenijo

Poštni predal št. 13.
Telefon inter. št. 178.

Ljubljana.

Pošt. ček. rač. št. 10.532.

Brz. nasl. „Kodes“ Ljubljana.

Hranilni oddelek

naznanja, da je s **1. novembrom 1922**

zvišal obresti in sicer

za navadne hranilne vloge na **6%**

za vloge proti četrtletni odpovedi . . na **6½%**

za vloge proti polletni odpovedi . . na **7%**

Hranilne vloge sprejemajo in zplačujejo vse prodajalne naše zadruge!

Vlagajte vse svoje prihranke v lastno hranilnico!

GUMENE PETE IN GUMENE POTPLATE

ceneje in trajnije so kakor usnene!
Najbolje varstvo proti vlagi i mrazi!